

Bakalářská práce

Stanislav Baxa: Cesty slovenského křesťana v politice

Posudek oponenta

Záměr autora je, podle obsahu práce, vlastně právě tak mnohoznačný, jako její název. Proto by bylo bývalo dobré, kdyby práce na místě kapitoly „Místo úvodu“ měla standardní úvod, v němž bychom se dočetli co je námětem, co cílem práce, jakou metodu autor použije případně z jakých pramenů bude vycházet. Podobně by bylo zřejmě dobré, kdyby autor místo historického úvodu, který začíná od počátku křesťanství a je pro téma práce z velké části nefunkční, si raději vybudoval jasnou pozici na základě církevních dokumentů poslední doby, tedy přinejmenším *Lumen Gentium*, *Christifideles laici* a *Církev v Evropě*. Bylo by ovšem třeba tyto dokumenty (zejména GS) vyhodnotit za pomoci odborné literatury, ne z nich pouze citovat.

K dalšímu textu uvedu poznámky jen v základních rysech. Především zde není jasné stanovisko, jak je chápána úloha církve v politice. To přináší nejasnosti dosti zásadního rázu. Text obsahuje mnoho citací z pastýřských listů slovenských biskupů. Jsou tyto listy chápány jako projevy křesťanů (tedy biskupů) v politice? Může to tak být. Potom by ovšem byl pastýřský list spíš politickým dokumentem. Má to tak být? To sotva. Dále: lze opravdu mluvit o politické straně (KDH) tak, jako by to byl jednolitý celek křesťanů? A je náplní práce křesťanské politické strany opravdu „uskutečňování křesťanství“ jak by se z textu zdálo? Potom by ovšem byla církev zbytečná nebo strana s ní identická. A to bychom (v druhém případě) byli daleko před GS. Čili v práci mi chybí jasnější diferenciacie.

Jelikož se autor zabývá ve značném rozsahu církevními dokumenty, očekávali bychom že angažmá křesťanů v politice jimi bude poměřováno a zejména v závěru vyhodnoceno. Tak tomu ale není.

Poněkud kuriózně působí kapitola III. – Křesťan v politice. Je napsána „jako by koncilu nebylo“. Nic proti M. Nowakovi, ale proč je zde najednou bez souvislosti pasáž na téma „katoličtí whigové“? Dále: kde vzal autor šest základních tezí sv. Tomáše Akvinského (žádná citace!)? Navíc větší část kapitoly je napsána stylem, odpovídajícím novinářskému článku (množství otazníků na str. 28), než stylem vědecké práce. Celá kapitola působí v celku práce jako poněkud neorganická vložka.

Problém vidím v práci autora s literaturou. Není možné napsat pasáž o dokumentu *Christifideles laici* (2.3.5.) tak, že celá příslušná kapitola je složena jen z citátů. Téměř stejně je poskládaná část 2.3.6. s tím rozdílem, že v ní najdeme řadu citací, označených uvozovkami, kde chybí údaj odkud přesně jsou vzaty (chybí čísla odstavců dokumentu). Řada citací pod čarou je neúplných (např. 1,4,5,6 a další). Čtenář teologické literatury by mohl vědět, že koncilové dokumenty se standardně citují zkratkou latinského názvu (GS, LG apod.), a ne tak, jako je to např. na str. 15, a že se nepíše celý citační údaj 4x pod sebe, pokud se v něm mění jen čísla stran či odstavců (str. 15), ale píše se v dalších řádcích „tamtéž“, nebo „op.cit.“ apod. op. Že je citace pod čarou větou a ta se začíná velkým písmenem a končí tečkou platí, pokud vím, i ve slovenském pravopise.

V textu zcela chybí ohled na politiku na regionální úrovni a také zde nenajdeme nic o možném politickém angažmá nebo vlivu různých sdružení katolických laiků, kterých je, pokud vím, na Slovensku opravdu početně. Že by neměly žádný vliv? Že by se např. lidé v Hnutí rodin o nic politického nesnažili? Shrnutí: ztotožnit křesťanství s biskupy a s křesťanskou politickou stranou a omezit chápání politiky pouze na úroveň vláda – parlament je velkou redukcí.

Autor se nepochybně snažil popsat roli křesťanů v politice na Slovensku v posledních patnácti letech. Bohužel mu k úspěšnějšímu zvládnutí díla chyběla lepší metodika práce a v neposlední řadě hlubší znalost pasáže koncilového dokumentu Gaudium et spes a na něj navazujících textů. Byl by totiž schopen lépe volit témata a také kriticky (tedy a s rozlišováním) posoudit angažmá křesťanů v politice, a ne jen zkritizovat (mnohdy jistě oprávněně!) mnohé kroky „těch druhých“. To je totiž většinou snadnější, ale bohužel méně užitečné.

Práci s jistými rozpaky doporučuji k obhajobě.

V Praze 21. 5. 2006

oponent bakalářské práce